Gemeente Amsterdam

Memo actualisatie beschermwaardige bomenlijsten West

Aan	Leden van de Stadsdeelcommissie West
Van	Ester Fabriek
Kopie aan	
Datum	27 november 2024

Geachte leden van de Stadsdeelcommissie,

Graag wil ik u informeren over het resultaat van het actualiseren van de lijst met beschermwaardige bomen in Stadsdeel West. Deze lijst met beschermwaardige bomen vergt bestuurlijk vaststelling conform artikel 10 van de Bomenverordening Amsterdam.
De lijst komt voort uit de lijsten met beschermwaardige bomen uit de voormalige stadsdelen. De boomkeuze kwam tot stand na participatie door middel van bomenschouwen in 2021. Daarop volgde een aanvraag van West voor advies aan de Commissie Beschermwaardige Houtopstanden Amsterdam (CBH). Die stedelijke commissie bestaat uit onafhankelijke boomdeskundigen en bracht op 9 oktober 2024 haar advies uit aan West.

Waarom een beschermwaardige bomenlijst?

Bedreigingen van bomen zijn in de stad veelvuldig door hoge gebruiksdruk en periodieke inrichtingswerken. De bomenlijst maakt de bewustwording groter welke bomen onze extra aandacht verdienen en wat de boom dan precies bijzonder maakt. In het toelichtend Advies van de CBH staan details en soms bijzondere verhalen per beschermwaardige boom.
Bij kapaanvragen voor dergelijke bomen zal een zwaardere weging gelden of extra voorwaarden aan het behouden van de boom en groeiplaats. Denk aan alternatieve (duurdere) bouwwijze of het verleggen van ondergrondse hoofdinfrastructuur.
De particulieren met een beschermwaardige boom kunnen aanspraak op subsidie voor inspectie en onderhoud van de boom voor duurzame instandhouding. De particuliere eigenaren worden hierover persoonlijk geïnformeerd.

Criteria

Alle nu op de lijst opgenomen bomen voldoen aan de criteria uit de Bomenverordening. De boom kan een gemeentelijke boom zijn of een particuliere boom, en heeft een levensverwachting van meer dan 10 jaar. De boom heeft minimaal één van de volgende voorwaarden:

- Een uitzonderlijke beeldbepalende waarde;
- Een cultuurhistorische betekenis zoals een herdenkingsboom;
- Een uitzonderlijke natuurwaarde;
- Een dendrologische (bijzondere boomsoort) zeldzaamheidswaarde;
- Een uitzonderlijk hoge ouderdom;

Van overige bomen uit de oude lijsten die net niet voldoende lijstwaardig waren, adviseert de CBH deze ‘als ander waardevol groen’ te registreren in het gemeentelijk bomenbeheersysteem. Dergelijke bomen staan apart vermeld op de lijst.

Proces en participatie
Stadsdeelcommissie West werd op 21 september 2021 bijgepraat over de concept bomenlijst, de participatie en het proces van besluitvorming. Het advies van de CBH heeft lang op zich laten wachten vanwege de veelheid aan bomendossiers uit de stadsdelen, waaronder West. Nu er een advies lag op de bomenlijst, kon de besluitvorming door het dagelijks bestuur plaatsvinden.

In 2021 zijn de concept bomenlijsten ter inzage gelegd aan bewoners en werden in totaal op 9 momenten bomenschouwen georganiseerd voor bewoners en belangstellenden. Bewoners werden geïnformeerd via de nieuwsbrief, West-krant en Radio Noord Holland. De inbreng van bewoners kon geheel worden overgenomen. Denk aan bijzondere bomen op het Wilhelmina Gasthuisterrein of bijzondere iepen langs de Da Costakade. Dat geheel ging ter advisering naar de CBH. Deze heeft vervolgens de nieuw voorgedragen bomen overgenomen maar ook een deel van de bomen op de oude lijst die in het voortraject van de lijst waren gevallen die in de categorie ‘bomenrijen’ vielen. Dergelijke rijen zijn als stedenbouwkundige structuur al beschermd via de Hoofdbomenstructuur. De door de CBH geadviseerde te handhaven bomen betroffen platanen langs de Willem de Zwijgerlaan. De CBH vond, samen met Bureau Monumenten en Archeologie, dat deze rij platanen een uniek ensemble vormde met de Geuzenhof. We zien daar voor het eerst grootschalig sociaal bouwen samengaan met bomenaanleg en een groene wandelroute naar het Bolwerk Jan van Galenstraat. Om in de geest van de Criteria uit de Bomenverordening te blijven werden wel van individuele platanen de waarden beoordeeld op het lijstwaardig zijn.

De actualisatielijst is een groeidocument waar mutaties doorlopend mogelijk zijn. De bomen op de lijst betreffen een algemeen belang en bezwaar maken is niet mogelijk. Wel staat het een ieder vrij voordrachten in te dienen om boven toe te voegen aan of bomen af te halen van de beschermwaardige bomenlijst. Er is voor het publiek een website waar de vorderingen rond besluitvorming van beschermwaardige bomen per stadsdeel inzichtelijk zijn gemaakt: https://maps.amsterdam.nl/bomen_bijzonder/

Met vriendelijke groet,

Ester Fabriek
Portefeuillehouder Openbare Ruimte